

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Σελ.: 21 Ημερομηνία έκδοσης: 23-11-2019
Επιφάνεια: 1025.82 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 0
Θέματα: ΒΙΒΛΙΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΗΝ "Ε"

"Η καλώς εννοούμενη φυσική περιέργεια, κινητήριος δύναμη για κάθε δημιουργική κίνηση"

Το νέο του βιβλίο με τίτλο "Όπου και να ταξιδέψω" θα παρουσιάσει αύριο Κυριακή στις 6 μ.μ., στο Ιστορικό Δημαρχείο Καλαμάτας, ο γνωστός δημοσιογράφος και συγγραφέας Νίκος Βατόπουλος. Το "Όπου και να ταξιδέψω" είναι μια παραίτηση για ένα άλλο βλέμμα στην Ελλάδα. Ένας σταχασμός πάνω στον αστικό χώρο που χτες και του αύριο. Το βιβλίο, με πλούσιο φωτογραφικό υλικό (ιδίου, κυκλοφόρησε στις 14 Νοεμβρίου από τις εκδόσεις "Μεταίχμιο", περιλαμβάνοντας κείμενα για τις πόλεις Αμφίσσα, Αρτα, Βόλο, Δράμα, Ερμούπολη, Ζάκυνθο, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Καλαμάτα, Καρδίτσα, Καστοριά, Κατερίνη, Κομοτηνή, Κόρινθο, Λαμία, Λάρισα, Λιβαδειά, Μυτιλήνη, Πάτρα, Ρόδο, Τρίκαλα, Τρίπολη και Φλώρινα. Σε αυτό ο συγγραφέας επιχειρεί μια αποτύπωση του αστικού χώρου στην Ελλάδα μέσα από το ασκημένο, υποκειμενικό του βλέμμα εστιάζοντας στην ατμόσφαιρα των προαναφερόμενων πόλεων, σε κτήρια και σε διαδρομές.

Συνέντευξη στον Τασο Ανδρικόπουλο

■ Τι είναι εκείνο που σας ώθησε να γράψετε το βιβλίο;

Η ανάγκη να δω εξ αρχής τη χώρα μου. Να περιηγηθώ στην Ελλάδα, στην ενδοχώρα της, στα αστικά της κέντρα, με το βλέμμα πλέον ενός συνειδητού αρχαιολόγου μνήμης. Επί σειρά ετών περιηγούμαι στις συνοικίες της Αθήνας και αναζητώ την αρανή πόλη. Θεωρούσα ότι μου έλειπε το προσωπικό βίωμα του περπατήσι στις πόλεις της Ελλάδας, με οδηγό την αναζήτηση της ιδιαίτερης ατμόσφαιρας και του ιστορικού ίχνους. Είωσα πως υπάρχει ένα απόθεμα αστικού και λαϊκού πλούτου πλήρως υποτιμημένου, αγνομένου, εγκαταλελειμμένου. Η νέα προοπτική της χώρας δεν θα μπορούσε να αγνοεί την ανάταξη των αστικών κέντρων από την Καλαμάτα ως την Αλεξανδρούπολη και την καλλιέργεια μιας πιο επεξεργασμένης αστικής συνείδησης.

■ Ο τίτλος του νέου σας βιβλίου είναι "Όπου και να ταξιδέψω". Τι σας έκανε να περιηγηθείτε σε προορισμούς εκτός της Αθήνας;

Πρώτα απ' όλα η περιέργεια. Θεωρώ πως η καλώς εννοούμενη φυσική περιέργεια για τα πράγματα, η απορία γιατί κάτι είναι στην κατάσταση που είναι και όχι αλλιώς, η επιθυμία να δέσει κανείς ερωτήματα και αν μπορεί να βρει απαντήσεις, είναι κινητήριος δύναμη για κάθε δημιουργική κίνηση. Η περιήγηση στον αστικό πλούτο της χώρας μας είναι αυτόνομο πράξη δημιουργίας. Ανασυνθέτει, ανατέμνει, αναλύει, συσχετίζει εκ νέου. Είναι πηγή έμπνευσης. Δεν μπορώ να δεχθώ να ζω στην πατρίδα μου και να μην γνωρίζω όσα περισσότερα μπορώ. Το προσωπικό βίωμα από περιηγήσεις σε συνδυασμό με διάβασμα και συζητήσεις είναι ο καλύτερος συνδυασμός.

■ Η επιλογή 24 πόλεων είναι τυχαία ή υπάρχει κάποιο "νήμα" που τις συνδέει;

Το σκεπτικό ήταν να γράψω τις εντυπώσεις μου από πόλεις που επισκέφθηκα πρόσφατα, ώστε οι μνήμες να είναι νοητές. Αυτό ήταν το μόνο κριτήριο. Ετσι λοιπόν, η επιλογή δεν είναι αξιολογική ούτε απηχεί κάποιο άλλον κανόνα. Είναι απλώς το αποτέλεσμα των πρόσφατων διαδρομών μου. Το μείγμα που προέκυψε με ικανοποιεί. Διότι περιλαμβάνει μεγάλες και γνωστές πόλεις, όπως είναι η Πάτρα, η Καλαμάτα, το Ηράκλειο ή τα Ιωάννινα, αλλά και λιγότερο γνωστές ή προβλεπόμενες πόλεις όπως η

Κατερίνη, η Λαμία ή η Κόρινθος. Υπηρετείται έτσι ένα αίτημα για μια εκπροσώπηση της αστικής ποικιλίας στην Ελλάδα.

■ Σε ποια ηλικία ανακαλύψατε την κλίση σας στην αρχιτεκτονική και στην παρατηρητικότητα γενικότερα;

Στην οικογένεια δεν υπήρχε κανένας αρχιτέκτονας. Η κλίση μου στην παρατήρηση του περιβάλλοντος ήταν φυσική, και από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου έβλεπα με δέος τα κτήρια και την κίνηση στους δρόμους. Από προσχολική ηλικία έχω μνήμες καταδράσεων νεοκλασικών κτηρίων και θυμάμαι όψεις δρόμων ή εσωτερικά σπιτιών. Μεγάλωνα μαζί με την πόλη που άλλαζε εκείνα τα χρόνια. Ήταν μια παράλληλη ενηλικίωση. Το σπίτι μας ήταν ένα αστικό διαμέρισμα στην Παιτείων, σε μια περιοχή καθαρά μεσοαστική με πολλές υπό ανέγερση πολυκατοικίες την εποχή που πήγαινα σχολείο. Αργότερα, σκεφτόμουν ότι αυτά τα βιώματα επέδρασαν χωρίς αμφιβολία στη ματιά μου και ως ένα βαθμό την καθόρισαν.

■ Ποια ήταν η πρώτη σας εντύπωση όταν περπατήσατε στους δρόμους της Καλαμάτας;

Η Καλαμάτα μου αρέσει ως πόλη. Αλλά δεν είμαι ο μέσος όρος γιατί αγαπώ όλες τις πόλεις που έχω γνωρίσει, επειδή αναζητώ το ιδιαίτερο ύψος κάθε τύπου. Κάθε πόλη έχει κάτι να πει. Την Καλαμάτα την πρωτοείδα λίγο μετά τον σεισμό του 1986 και έκτοτε έχω έρθει αρκετές φορές. Στις πρόσφατες επισκέψεις μου είδα μια πόλη ευμερούσα, εξαιρετικά ευχάριστη, με πλούσια πολιτιστική ζωή και ωραία μέρη να βγεις. Είναι μια ελληνική, μεσογειακή πόλη, περπατιέται και έχει θαυμάσιες εξοχές, είτε πάει κανείς προς τη Μάνη είτε προς τη Μεθώνη και την Κορώνη. Η Αρχαία Μεσσηνή αλλά και όλη η ενδοχώρα είναι μια μεγάλη υπεραξία για την πόλη. Επίσης, εκτιμώ πολύ ότι μπορείς να κολυμπήσεις σε υπέροχα νερά σχεδόν δίπλα στο κέντρο της πόλης. Η

■ Ποια είναι τα μελλοντικά σας σχέδια σε σχέση με αυτή τη θεματική;

Θέλω να προχωρήσω σε έναν δεύτερο τόμο αυτού του βιβλίου ώστε να συμπεριλάβω πολλές ακόμη πόλεις που λείπουν. Έχω ήδη αρχίσει ταξίδια και συλλέγω υλικό. Πρόσφατα π.χ., επισκέφθηκα την Αλεξανδρούπολη, που με εντυπωσίασε με τη ζωντανή της. Φιλοδοξώ να οργανώσω έναν αντιστοιχο τόμο με 24 επιπλέον πόλεις. Τότε, θα έχω καταθέσει μια βασική θεώρηση του αστικού κορμού της χώρας μας.

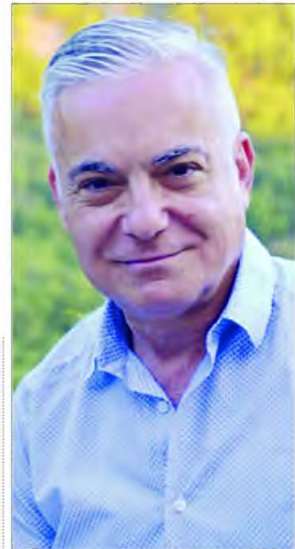
καταγωγή του οικογενειακού μου ονόματος εντοπίζεται στην Καλαμάτα. Ο παππούς μου, Νίκος Βατόπουλος, είχε γεννηθεί το 1894 στην πόλη της Καλαμάτας αλλά πήγε στην Αθήνα αρκετά νέος. Δυστυχώς, δεν υπήρχαν δεσμοί με την πόλη, αλλά πάντα έχει μεγάλη περιέργεια και ένιαθα έλξη για την Καλαμάτα.

■ Η σχέση σας με τη φωτογραφία ποια είναι; Θεωρείτε πως πρέπει να έχει ταλέντο κανείς για να γίνει φωτογράφος ή να έχει σπουδάσει κάτι ανάλογο;

Είμαι ερασιτέχνης φωτογράφος, όπως χιλιάδες άλλοι. Με τα χρόνια έχω βελτιωθεί, έχω μάθει κάποιες τεχνικές και έχω φτιάξει το κάδρο μου. Αλλά η φωτογραφία είναι κυρίως βλέμμα. Σε κλάμα του δευτερολέπτου μπορεί να εντοπίσει το θέμα σου και ξέρεις ότι πρέπει να το φωτογραφίσεις. Το ταλέντο είναι αποτέλεσμα της συνεχούς τριβής και της εκθέσης που έχει ο καθένας σε άλλες μορφές τέχνης, στα εικαστικά, στον κινηματογράφο, στη λογοτεχνία... Τα πράγματα κατακτώνται, το ταλέντο καλλιεργείται.

■ Υστερα από το πέρασμά σας από τις 4 πόλεις της Πελοποννήσου, θεωρείτε πως έχουν ένα δικό τους ύψος ή λόγω αστικοποίησης τείνουν να αποκτήσουν το προφίλ της πρωτεύουσας;

Πιστεύω ότι κάθε πόλη διατηρεί διακριτό ύψος. Αν μείνουμε στη μεταπολεμική ανοικτόδομηση, ναι, θα δούμε πολλά κοινά σε όλες τις πόλεις της χώρας, αλλά αυτή η όψη δεν σφραγίζει το σύνολο των πόλεων παράδι έχει αλλάξει κατά πολύ τη μορφή τους. Η Κόρινθος, η Πάτρα, η Τρίπολη και η Καλαμάτα, για να μείνουμε στις 4 πόλεις της Πε-

λοποννήσου που αναφέρετε, είναι αστικά κέντρα με σημαντική ιστορική διαδρομή, η οποία αποτυπώνεται σε συγκεκριμένα κτήρια ξεχωριστής αρχιτεκτονικής αξίας. Στην Πελοπόννησο, όπως και στη Στερεά Ελλάδα, έχουμε και τον τύπο του νεοκλασικισμού της περιόδου 1840-1910, όπως ήκμασε στην Παλαιά Ελλάδα. Στην Κόρινθο, πόλη που καταστράφηκε από σεισμό το 1928, μου έκανε εντύπωση η μεσοπολεμική της ανοικτόδομηση, κάτι που έχει μοναδικότητα.

■ Από την εμπειρία σας θα μπορούσατε να προσδιορίσετε κάτι που μπορεί να συναντήσει κάποιος μόνο στην Καλαμάτα;

Η Καλαμάτα έχει μια εξαιρετικά προνομίου γεωγραφική θέση στον μυθικό του κόλπου. Περιβάλλεται από τοπικό μοναδικό κάλλους και η ενδοχώρα της δίνει υπεραξία. Μου αρέσει ιδιαίτερα η ανάβαση στο Κάστρο, το βυζαντινό εκκλησάκι εκεί, η θέα προς την πόλη. Επίσης, η βόλτα στην παραλία, η ζωντανία της Αριστομένης, τα ωραία μουσεία και τα πολλά νεοκλασικά κτήρια που διασώθηκαν και που μαρτυρούν την ακμή της Καλαμάτας πριν από 100 και πλέον χρόνια.

■ Σπίτια-στολίδια, βγαλμένα από άλλες εποχές, βρίσκονται παρατημένα σε όλες σχεδόν τις πόλεις της χώρας. Έχετε προβληματιστεί εάν είναι επιλογή ή αδυναμία της πολιτείας;

Πράγματι, υπάρχει μεγάλος αριθμός εγκαταλελειμμένων σπιτιών αρχιτεκτονικής αξίας σε όλη τη χώρα. Ήταν και ένας από τους λόγους που ήθελα να μιλήσω για τις πόλεις. Να εστιάσω σε αυτήν την αγνοημένη υπεραξία. Υπάρχει έλλειμμα ευαισθησίας και ενημέρωσης από μεγάλο ποσοστό πολιτών, παρότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος σε σχέση με το παρελθόν. Αλλά σαφώς οι πολίτες χρειάζονται διευκόλυνση από κίνητρα που θα θεσπίσει η πολιτεία και από φοροαπαλλαγές. Είναι λυπηρό που ακόμη συζητάμε για τα αυτονόητα.

